

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS VANDENS TARYBA

2023 m. gruodžio mėn. 21 d.

2023-ųjų metų

VEIKLOS ATASKAITA

Ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos mokslų akademijos (LMA) Vandens tarybą (toliau Taryba) sudarė 19 narių (įskaitant 10 LMA akademikų iš 3 LMA mokslų skyrių), atstovaujančių 13 Lietuvos mokslo ir studijų bei vandens sektoriaus valdymo institucijų.

Prisidėdama prie bendrųjų vandens politikos klausimų sprendimo ir darnaus šalies vandens sektoriaus vystymo, Taryba surengė mokslinę konferenciją „*Arkties tyrimai: klimato kaitos iššūkiai ir galimas Lietuvos mokslininkų indėlis*“ ir kartu su partneriais organizavo seminarą „*Miestų vandentvarkos tvarumo skatinimas: mikrohidroenergetikos naudojimas urbanistiniuose vandens tinkluose*“.

Mokslinis seminaras „*Miestų vandentvarkos tvarumo skatinimas...*“ vyko rugsėjo mėn. 12 d. Kaune, „Daugirdo“ viešbučio konferencijų centre ir buvo organizuotas kartu su Vytauto Didžiojo universitetu ir kitomis Lietuvos bei tarptautinėmis vandentiekio ir hidroenergetikos technologijų organizacijomis. Seminaras vyko kaip ES LIFE NEXUS projekto rezultatų sklaidos renginys, kurio tikslas buvo supažindinti visuomenę su energijos regeneravimo potencialo kiekybiniu įvertinimu miesto vandens cikle kuriant mažosios hidroenergetikos tinklą. Seminare 9 pranešimus skaitė užsienio šalių ir Lietuvos ekspertai, vandens tiekimo įmonių ir ministerijų atstovai. Pagrindinis renginio motyvas – skatinti valdžios institucijas didinti miesto vandens tiekimo paslaugų konkurencingumą ir tvarumą pereinant prie švarios energijos.

Mokslinė konferencija „*Arkties tyrimai: klimato kaitos iššūkiai ir galimas Lietuvos mokslininkų indėlis*“ vyko gruodžio mėn. 7 d. Lietuvos Mokslų akademijoje ir buvo organizuota kartu su LMA Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriumi. Jame dalyvavo LMA akademikai, universitetų ir mokslinių tyrimų centrų mokslininkai, atstovai iš Lietuvos hidrometeorologijos, Lietuvos geologijos ir Valstybinės saugomų teritorijų tarnybų, ekspertai iš Gamtos paveldo fondo, UNESCO programos „Žmogus ir biosfera“ Lietuvos nacionalinio komiteto nariai, įvairių nevyriausybinų organizacijų atstovai, studentai. Buvo perskaityti 7 moksliniai pranešimai, liečiantys Arkties regiono tarptautinius, teisinius, ekonominius, klimato kaitos, taip pat naujų išteklių gavybos ir svarbių pokyčių Arkties ekosistemose atsiradimo aspektus. Plačiau apie konferenciją yra parašyta straipsnyje „Kai gimsta naujos ekosistemos...“ (LMA tinklalapis: <https://www.lma.lt/news/2156/38/Kai-gimsta-naujos-ekosistemos> 2023 m. gruodžio mėn. 18 d.).

Konferencijos metu dalyviai turėjo galimybę susipažinti su Klaipėdos universiteto (KU) mokslininkų parengta paroda ir stebėti videofilmą iš ekspedicijų Arkytyje. Buvo supažindinta su KU Jūros tyrimų instituto vykdytais ir tebevykdomais moksliniais tyrimais Arkytyje ir galimybėmis kitiems Lietuvos mokslininkams juose dalyvauti. KU mokslininkai tyrimus Arkytyje pradėjo prieš 18 metų. Nuo to laiko didelis jų būrys nuolat vyksta į ekspedicijas Arkytyje.

Be aukščiau paminėtų renginių, ataskaitiniu laikotarpiu vyko intensyvus Tarybos narių individualus mokslinis ir ekspertinis darbas. Atskiri Tarybos nariai rengė metodikas svarbiais Lietuvai klausimais – dėl tinkamiausio stichinio hidrologinio reiškinių hidrologinės sausros kriterijaus nustatymo, pelkių atkūrimo, hidrotechninių statinių būklės vertinimo ir mėšlo laikymo

sąlygų poveikio vandens telkiniams, taip pat dalyvavo įvairiose diskusijose, LR ministerijų pasitarimuose, buvo UNESCO ir Lietuvos mokslo tarybos ekspertais, nacionalinių ir įvairių LMA premijų, stipendijų ir konkursų organizavimo ir vertinimo komisijų nariais, vykdė EK „Horizontas Europa“ ir kitus įvairaus lygio mokslinius projektus, dalyvavo mokslinėse konferencijose, skaitė paskaitas tematinuose specialistų kvalifikacijos kėlimo seminaruose, reiškėsi spaudoje.

Tarybos pirmininkas

Akad. Arvydas Povilaitis